

Motema na yo ezali kuna

Per PepMaria el dc., 18/12/2013 - 09:00

Un vespre de la tardor de 2009 vaig anar a sopar a casa de l'Assumpta, una amiga que ha passat molts anys al Congo. L'Assumpta em va presentar la Magda, una altra ex-cooperant del Congo. Com que aquell estiu jo havia estat a Kinshasa per tercer cop, vam passar tot el sopar parlant del Congo. Quan ens acomiadàvem, la Magda em va dir: "Motema na yo ezali kuna". El meu lingala no dóna per a tant, i vaig demanar traducció: "El teu cor és allà". Vaig pensar que era de les coses més boniques que m'havien dit. Tenir el cor en un dels països més pobres de la terra! Amb el temps, però, m'he adonat que això de ser en un lloc i tenir el cor en un altre pot tensionar aquest cor de manera poc saludable. De fet, el cor- la consciència- viu sotmès a diverses tensions. Entre ser (tenir el cor) aquí i voler ser (tenir el cor) allà. Entre ser en el passat (recordar = "tornar a passar pel cor") i ser en el futur (somniar, projectar). Entre voler estar bé amb tal persona i voler estar bé amb tal altra. Aquestes tensions tenen virtuts: ens permeten prendre distància respecte a la realitat i ser creatius, o imaginar una realitat millor (una utopia) cap a la qual podem caminar. Però també tenen perills. Ens poden portar a evadir-nos de la realitat en el mal sentit. A no acceptar-nos tal com som. A tenir mil cares/caretas: una davant de cada persona a qui vulguem plaure... per acabar extraviant el nostre veritable rostre. Per aprofitar les virtuts i evitar els perills, poden guiar-nos tres actituds lligades amb la idea de "present": ser present; presentar-se; desitjar/esperar una Presència. Ser present. Obrir un "interval entre els somnis i els records" (Màrius Torres). Viure en l'ara: no en l'abans o el després. En un ara que ens mostra una realitat ambigua: generosa i mancada, bonica i terrible, feliç i desventurada... Presentar-se. L'ambigüitat de l'ara apunta a la possibilitat de col·laborar a millorar aquesta realitat. A fer créixer en ella la generositat, la bondat i la felicitat que apunten com a promeses de plenitud. Desitjar i esperar una Presència. Desitjar i esperar Algú que se'ns apropa des del fons de la realitat, i és capaç d'harmonitzar-nos interiorment. Una Presència alhora present a Barcelona i a l'Àfrica, que eixampla el nostre present. Algú que, en el senzill acte de la pregària, ens connecta profundament amb la gent d'allà. Algú que ens convida a imaginar ponts entre aquí i allà, i a començar a construir-los. A construir ponts amb gent tan ferma com la Marie Louise, en Tshikolu, en Christian, la Marie-Luc, en Bator, en Paulin... o com dues insignes troglodites digitals - la Isabel i la Delia- que viuen, estimen i pregunten a l'Àfrica des de fa molts anys.-----On és el meu cor? Quines són les meves principals fonts d'esquinçament i tensió interior? En quines circumstàncies les tensions em fan creatiu o em reconcilien interiorment? Davant de qui sento que descobreixo el meu veritable rostre, més enllà de les cares? Quins ponts estic construint entre "aquí" i "allà"?